

Onderwerp Sturing op twee kerninterventies WIJ Groningen

Steller A. Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 42 18 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 6780971

Datum 14-02-2018 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief komen wij tegemoet aan onze toezegging aan uw raad om u te informeren over een procesaanpak met betrekking tot het (toekomstig) gebruik van Maatschappelijke Kosten Baten Analyses (MKBA's) in het sociaal domein. Dergelijke analyses zijn bedoeld om zo goed mogelijk inzicht te krijgen in het *rendement* van verschillende interventies die de gemeente regisseert en financiert. Met de stappen die we zetten om dit inzicht te krijgen geven we invulling aan onze ambitie om in het sociaal domein in toenemende mate effect- en resultaatgericht te werken.

Wij werken al een aantal jaren aan verschillende onderdelen van het proces om tot MKBA's te komen, specifiek in relatie tot de aanpak die WIJ Groningen uitvoert. Zo hebben we een resultaatgerichte 'set van afspraken' tot stand gebracht, aan de hand van een interactief proces, met een hierop afgestemd accountmanagement. Tevens hebben we een belangrijke kwaliteitsverbetering aangebracht in de informatievoorziening van en aan WIJ Groningen. Aanvullend hebben we meer specifieke inzichten verkregen uit een MKBA van de aanpak van het sociaal team in de Korrewegwijk, wat in 2016 met uw raadscommissie O&W is besproken. Het onderzoek in de Korrewegwijk leverde met name inzichten op over aan welke voorwaarden moet worden voldaan om een goede MKBA uit te kunnen voeren. Nu we aan deze basisvoorwaarden invulling hebben gegeven willen we een aantal stappen verder zetten in het verder invoeren en uitwerken van de MKBA methodiek. Deze stappen lichten we onderstaand toe.

Stappen in het kader van sturing en verantwoording

We onderscheiden de volgende stappen, die we willen toepassen in relatie tot de sturing en verantwoording van WIJ Groningen:

1. Beginnen met een zorgvuldige probleemanalyse
2. Het vaststellen van een nulalternatief (de meest waarschijnlijke ontwikkeling zonder beleid) en het definiëren van beleidsalternatieven (passende interventies)
3. Het gezamenlijk met betrokken partijen, in zogenaamde 'effectensessies', bepalen van beoogde effecten en baten (effecten identificeren, kwantificeren en waar mogelijk waarderen)
4. Het gezamenlijk nauwkeurig bepalen van de kosten van de interventie
5. Het uitvoeren van de interventie, met in elk geval twee meetmomenten
6. Het analyseren van de interventie in termen van rendement (aan de hand van de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak)
7. Het verbeteren van de interventie, op basis van de verkregen inzichten (aan de hand van 'tellen en vertellen')

Een aantal kernelementen uit dit proces worden onderstaand toegelicht, waarbij we tevens aangeven welke ontwikkelingen hierin al binnen het kader van onze sturing en verantwoording in relatie tot WIJ Groningen plaatsvinden.

Toelichting

Een eerste belangrijke stap die we bij het tot stand brengen van interventies hebben gezet is het werken met zogenaamde 'effectensessies'. In effectensessies gaan alle bij een interventie betrokken partijen aan de start van het ontwikkelproces intensief met elkaar in gesprek over de beoogde effecten van de interventie, om vervolgens gezamenlijk vanuit dezelfde *bedoeling* aan het werk te gaan, een ieder vanuit zijn eigen rol. In effectensessies staan alle betrokken partijen dus expliciet stil bij de te bereiken effecten, wat aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid ten goede moet komen. Deze waardevolle stap in het proces van opdrachtgeverschap, die we de komende jaren vaker zullen toepassen, hebben we overigens niet alleen toegepast bij het tot stand brengen van de inhoudelijke opdracht aan Stichting WIJ Groningen, maar passen we breder toe in het sociaal domein. Dit doen we overigens in nauwe verbinding met de inhoudelijke ontwikkelingen in het sociaal domein, bijvoorbeeld ten aanzien van de 'transformatie'. Over dit laatste hebben wij uw raad onlangs per brief (kenmerk: 6401509, d.d. 21-12-2017) geïnformeerd.

Naast het uitbreiden van het gebruik van effectensessies, aan de start van de ontwikkeling van met name grote en/of kostbare interventies, zetten we de komende tijd nog een aantal stappen, in eerste instantie met betrekking tot ons opdrachtgeverschap aan Stichting WIJ Groningen:

- De effecten die we verwachten van een interventie:
 - o zetten we samen met alle betrokken partijen, ter vergelijking, af tegen een situatie waarin de interventie niet plaatsvindt. Deze vergelijking helpt ons om scherper zicht te krijgen op de vraag of de specifieke interventie een duidelijke *toegevoegde waarde* kent.

- vertalen we zo specifiek mogelijk naar (te verwachten) kosten en baten. Deze kosten en baten maken we zoveel mogelijk inzichtelijk met als doel om de effectiviteit van onze inspanningen te vergroten. Tevens helpt dit inzicht ons om scherper keuzes te maken over het wel of niet inzetten van bepaalde interventies.
- Vervolgens kijken we, gezamenlijk met de betrokkenen, specifieker naar wie in de interventie investeert en wie profiteert. Dit inzicht helpt ons om gericht met partijen (ook buiten het gemeentelijk domein om) in gesprek te gaan over een ieders bijdrage en inspanning ten behoeve van de interventie.

Het zorgvuldig doorlopen van deze stappen is een (arbeids)intensief proces, wat van alle bij een interventie betrokken partijen een investering vraagt. Daarbij streven we overigens naar het zo minimaal mogelijk belasten van de mensen die met de uitvoering van de interventies bezig zijn. We zijn ervan overtuigd dat deze investering zich gedurende het proces terugbetaalt, aangezien het zicht op de effecten van de inspanningen vergroot wordt, wat het sturen vergemakkelijkt.

Twee interventies staan centraal

Gezien de intensiteit van het proces en vanuit de zorgvuldigheid die de verschillende stappen vereisen, passen we deze wijze van werken in eerste instantie toe op twee belangrijke, door WIJ Groningen uitgevoerde, interventies. Dit betreffen:

- (1) de integrale ondersteuning van huishoudens met meervoudige, complexe problematiek (de zgn. multiproblem huishoudens), en;
- (2) de kortdurende ondersteuning, die de WIJ-teams uitvoeren.

De eerste interventie betreft één van de kernaanpakken van WIJ Groningen, waarop we in termen van rendement (het geheel van – maatschappelijke – kosten en baten) nauwgezet inzicht willen. We verwachten dat dit specifiekere inzicht ons duurzaam helpt om de totale aanpak ‘achter de voordeur’ te verbeteren. De tweede interventie is, aanvullend op het voorgaande argument, van belang vanwege de ontwikkeling van het GebiedsOndersteunend Netwerk (GON). Door gericht onderzoek te doen naar het rendement van de kortdurende ondersteuning die de WIJ-teams bieden kunnen in de ontwikkeling van de toekomstige relatie tussen het GON en WIJ Groningen zorgvuldig beargumenteerde keuzes worden gemaakt over waar welk type ondersteuning het best te beleggen. De te verkrijgen inzichten staan dan ook nadrukkelijk in het teken van het verder verbeteren van de aanpak.

Naast de inzichten die deze twee relevante interventies ons naar verwachting opleveren, toetsen we aanvullend of we met deze vorm van doorontwikkeling van sturing en verantwoording op de goede weg zijn met het oog op een eventuele uitbreiding van deze werkwijze, breder in het sociaal domein. De focus ligt daarbij op het beter zicht krijgen op het rendement (het geheel van

– maatschappelijke – kosten en baten) van deze interventies, met het oog op het verbeteren van de aanpak, ten behoeve van de ondersteuning aan onze inwoners. We leren dus zowel van de inhoud van de interventies, met het oog op structurele verbetering van de aanpak, als van het proces dat we doorlopen, wat onze regisseurs- en opdrachtgeversrol moet versterken.

Vervolgstappen

Om zo goed mogelijk zicht te krijgen op het rendement van deze twee interventies, is een zorgvuldige registratie van een aantal kerngegevens noodzakelijk. Tevens is het van belang om deze twee interventies specifiek te volgen in de tijd, met een aantal (tenminste twee) meetmomenten. Door vaker in de tijd te meten kan het rendement van de interventie goed worden afgezet tegen een situatie waarin deze specifieke interventie niet plaatsvindt.

In de eerste helft van 2018 werken we de twee geselecteerde interventies verder uit in effectensessies, met alle bij de aanpakken betrokken partijen. De eerste meting start dan in de tweede helft van 2018. Een jaar later, in de tweede helft van 2019, volgt een eindmeting en tevens eindrapportage. De opbrengsten van dit proces bespreken wij met uw raad. Deze bieden vervolgens een basis voor een duurzame verfijning van de aanpak.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter den Oudsten". The signature is written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter Teesink". The signature is written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink